

2. โครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ

ความเป็นมา

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติมีนโยบายให้มีการปฏิรูปประเทศไทย โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อให้สังคมไทย เป็นสังคมสงบสุข สมานฉันท์ ปราศจากความรุนแรงในการแก้ปัญหา เสริมสร้างความมั่นคงของชาติให้เข้มแข็ง และยั่งยืน และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ โดยจะมีการปฏิรูปในด้านต่างๆ ซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ดำเนินการวิเคราะห์กรอบการปฏิรูปประเทศ ไว้ทั้งหมด ๑๑ ประเด็น ดังนี้

๑. การทุจริตคอร์รัปชัน
๒. การเข้าสู่อำนาจ (นิติบัญญัติ)
๓. การใช้อำนาจบริหาร (รวมอำนาจและกระจายอำนาจ)
๔. การควบคุมอำนาจ (กระบวนการยุติธรรม องค์กรอิสระ)
๕. ระบบพลังงาน
๖. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
๗. การศึกษา การเรียนรู้และภูมิปัญญา
๘. ด้านสื่อสารมวลชน
๙. คุณธรรม จริยธรรม
๑๐. ความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
๑๑. การจัดสรรทรัพยากรที่ดิน น้ำและป่าไม้

สำหรับการปฏิรูปการศึกษา จากข้อมูลการศึกษาไทยใช้งบประมาณในการบริหารประจำปี ร้อยละ ๒๕ ของงบประมาณรายจ่ายถือว่าใช้งบประมาณสูงกว่ากระทรวงอื่นๆ การบริหารงานบุคคลอีก ๑๐ ปีข้างหน้าจะมีข้าราชการครูเกษียณอายุราชการกว่าสองแสนคน เป็นตัวเลขที่สูงที่ต้องร่วมมือกันในการหารูปแบบแนวทางในการแก้ไขในปัจจุบันและอนาคตการศึกษาไทยที่ต้องร่วมกันคิดเพื่อปฏิรูป ดังนี้

๑. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ความสามัคคี
๒. เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนอย่างเท่าเทียม
๓. เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ โดยเน้นผลิตและพัฒนากำลังคน
๔. ยกกระดับคุณภาพการศึกษา โดยปฏิรูปหลักสูตร การเรียนการสอน เน้นกระบวนการคิดเชิงระบบ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสำนึกความเป็นไทย ต่อด้านการทุจริตคอร์รัปชัน และยึดมั่นสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๕. ปฏิรูปครู โดยเน้นการผลิตและพัฒนาคุณภาพ และให้คนเก่งคนดีมาเป็นครู
๖. ปฏิรูประบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม และการกระจายอำนาจ
๗. พัฒนาการจัดการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้
๘. เตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๙. พัฒนาระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทันสมัย

ประวัติความเป็นมาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการบริหารจัดการภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง เป็นสำนักงานปลัดกระทรวงและการแบ่งส่วนราชการในส่วนกลาง โดยมีส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. สำนักงานรัฐมนตรี
๒. สำนักงานปลัดกระทรวง
๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๕. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๖. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๓๐,๘๖๗ โรงเรียน แบ่งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) ๑๘๓ เขต และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ๔๒ เขต (มีสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๘,๓๓๕ โรงเรียน, สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๒,๓๖๑ โรงเรียน, ศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน ๙๔ ศูนย์, โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน ๗๗ โรงเรียน)

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษายึดหลักการบริหารแบบกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง และแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

จุดเด่น

การบริหารจัดการศึกษาที่ผ่านมา มีจุดเด่นในการบริหารจัดการในรอบ ๑๐ ปี ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้

๑. โครงสร้างการบริหารของกระทรวงศึกษาธิการเดิมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นโครงสร้างที่เหมาะสมตอบสนอง

ความต้องการในการจัดการศึกษาได้ ที่กำหนดให้มีหน่วยงานระดับองค์กรหลัก เป็น ๕ องค์กรหลัก คือ ๑) สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ ๒) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๔) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๕) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒. การจัดระเบียบการบริหารราชการในสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล และการจัดระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล

๓. รูปแบบการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรูปแบบการบริหารที่เป็นองค์คณะบุคคลในทุกระดับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

๔. เป็นรูปแบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่นานาชาติใช้รูปแบบการบริหาร

๕. เป็นรูปแบบการบริหารที่จัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายตามสภาพความต้องการของเขตพื้นที่

จุดอ่อน

การบริหารจัดการศึกษาที่ผ่านมาในรอบ ๑๐ ปี ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีจุดอ่อนของการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ดังนี้

๑. ข้อจำกัดในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ แห่ง ไม่สอดคล้องกับการบริหารระบบการบริหารราชการแผ่นดินที่มี ๗๗ จังหวัด เนื่องจากหลายเขตพื้นที่รับผิดชอบหลายจังหวัด ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน การประสานงาน และการสนองนโยบายการจัดการศึกษาภายใต้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวมมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานอย่างยิ่ง ดังนั้น ถ้าจะให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาครบทุกจังหวัด

๒. การบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในรูปขององค์คณะบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้กำกับดูแลของ ก.ค.ศ. ทำให้การบริหารและพัฒนาบุคลากรมีความล่าช้า มีความซับซ้อน และติดขัดในหลายประการไม่ว่าในเรื่องการสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง และระดับเงินเดือน รวมทั้งความก้าวหน้าในการเลื่อนวิทยฐานะ ส่งผลให้การปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารับภาระงานตามมาตรฐานตำแหน่งเกินกว่างานในตำแหน่งที่ดำรงตำแหน่งอยู่ สืบเนื่องจากไม่มีบุคลากรอื่นเข้ามาช่วยเหลือในการจัดการศึกษา

๓. การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา แม้ว่ากฎหมายกำหนดในรูปของการกระจายอำนาจ แต่ในเชิงปฏิบัติยังรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลาง การปฏิบัติงานจึงไม่สอดคล้องกับความต้องการของบริบทในแต่ละเขตพื้นที่และสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้าน การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อการศึกษา และหรือเงินปัจจัยพื้นฐาน

๔. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนทั้งสิ้น ๓๐,๘๖๗ โรงเรียน กระจายครอบคลุมทั่วประเทศ สถานศึกษามีขนาดแตกต่างกันมาก ทั้งนี้ มีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนน้อยกว่า ๑๒๐ คน มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๕,๓๘๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๘๕ ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ประสบปัญหาในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะ ขาดแคลนงบประมาณ อาคารเรียนและอาคารประกอบ อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบกับผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนที่มีฐานะยากจน ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและคุณภาพการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

๕. การกำกับ ติดตามและตรวจสอบเชิงนโยบายในการบริหารจัดการศึกษาในระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา ไม่เป็นระบบ ไม่ต่อเนื่อง ไม่ครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายของการจัดการศึกษาเท่าที่ควร

๖. งานวิชาการยังขาดความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติ ซึ่งมีความหลากหลายตามบริบทวัฒนธรรม สภาพภูมิศาสตร์ของเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา

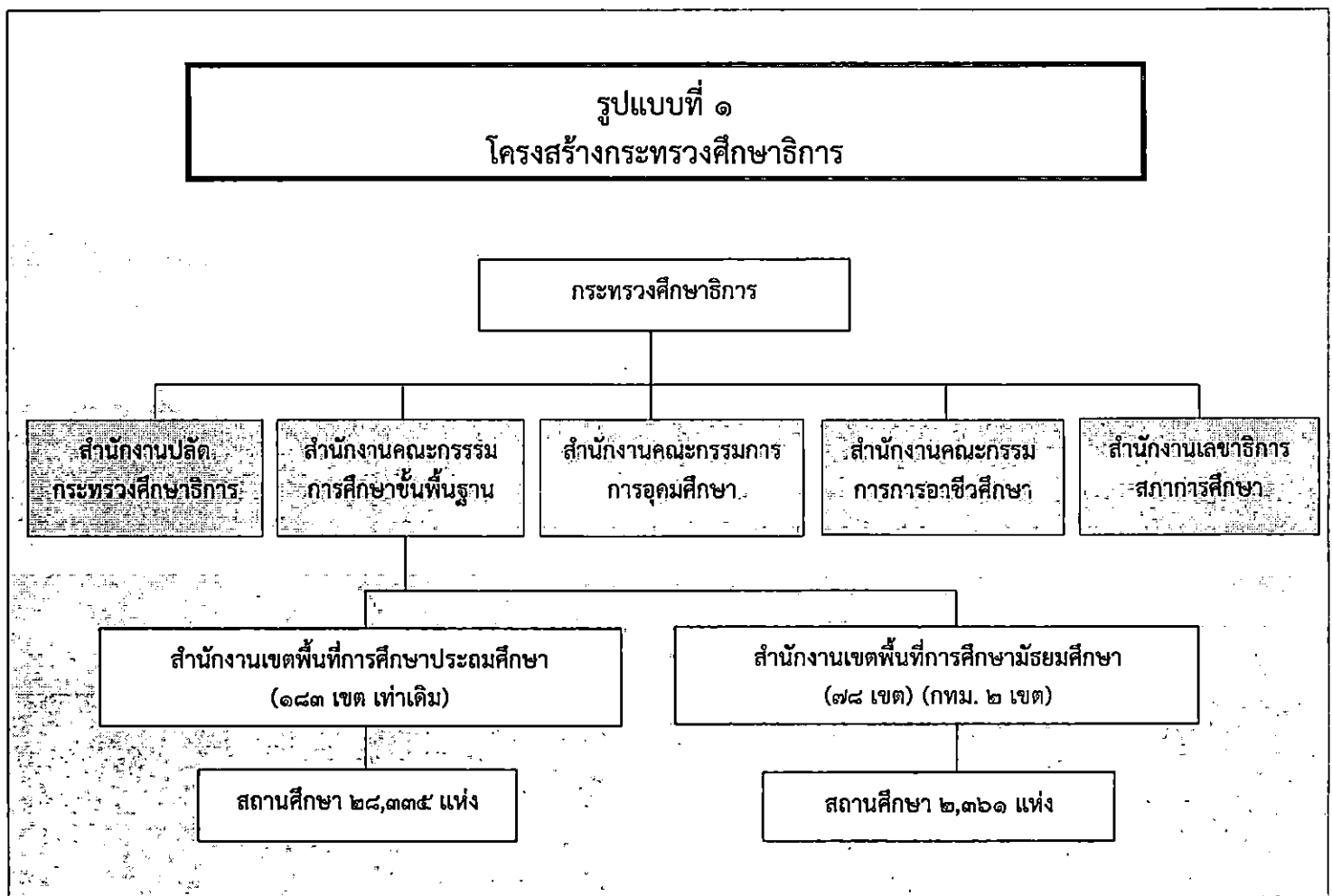
สมาคมผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาแห่งประเทศไทย (สบ.พท.) สมาคมนักบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย (ส.บ.พ.ท.) สมาคมผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประเทศไทย (ส.พ.ม.ท.) สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) และเครือข่ายองค์กรวิชาชีพครู ได้เห็นถึงความสำคัญและได้ร่วมกันพิจารณา เพื่อให้การปฏิรูปประเทศไทย โดยเฉพาะด้านการศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงได้จัดทำข้อเสนอในการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ ออกเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑

เสนอแนะให้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสนองต่อการปฏิรูปการศึกษา โดยการปรับปรุงระบบส่วนราชการและการบริหารจัดการโดยการปรับปรุงโครงสร้างและกระบวนการบริหารเพื่อแก้ปัญหาและจุดอ่อนดังกล่าวข้างต้นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรที่จะเร่งรัดในการจัดตั้งเขตพื้นที่มัธยมศึกษาให้ครบทุกจังหวัด โดยเจตนารมณ์เดิมในการแก้ไขกฎหมายเพื่อจัดระเบียบบริหารราชการในเขตพื้นที่ศึกษากำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย การศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

อันจะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้สัมฤทธิ์ผล และมีคุณภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ในปัจจุบันการดำเนินการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ได้กำหนดให้รวมโรงเรียนในหลายจังหวัดเข้าด้วยกันเป็นเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จึงมีความยุ่งยากในการบริหารจัดการและการยกระดับคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการในบริบทของประชาชนในเขตพื้นที่แต่ละจังหวัดได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น สมควรเพิ่มเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จาก ๔๒ เขตพื้นที่การศึกษา เป็น ๗๘ เขตพื้นที่การศึกษา สำหรับกรุงเทพมหานครให้มี ๒ เขตพื้นที่การศึกษา

หมายเหตุ รูปแบบที่ ๑ ประกาศเพิ่มจำนวนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาครบทุกจังหวัด (สำหรับกรุงเทพมหานครให้มี ๒ เขตพื้นที่การศึกษา)

รูปแบบที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปัจจุบันมาจากการยุบรวมของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ และบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดระยะเวลา ๑๐ ปี เมื่อการบริหารจัดการดำเนินมาได้ระยะหนึ่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการแก้กฎหมายหลายฉบับ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างการบริหารจัดการ โดยการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขึ้น ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๒ เขตพื้นที่ บางเขตพื้นที่ครอบคลุมเพียง ๑ จังหวัด และบางเขตพื้นที่ครอบคลุมถึง ๔ จังหวัด แต่เมื่อได้บริหารจัดการมาได้ระยะหนึ่งก็พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานมีความยุ่งยาก ประกอบกับโครงสร้างระดับเขตพื้นที่การศึกษา ไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับระดับชาติ ดังนั้น เพื่อการปฏิรูปการศึกษา จึงขอเสนอปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการแยกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ออกเป็น ๓ องค์กรหลัก ดังนี้

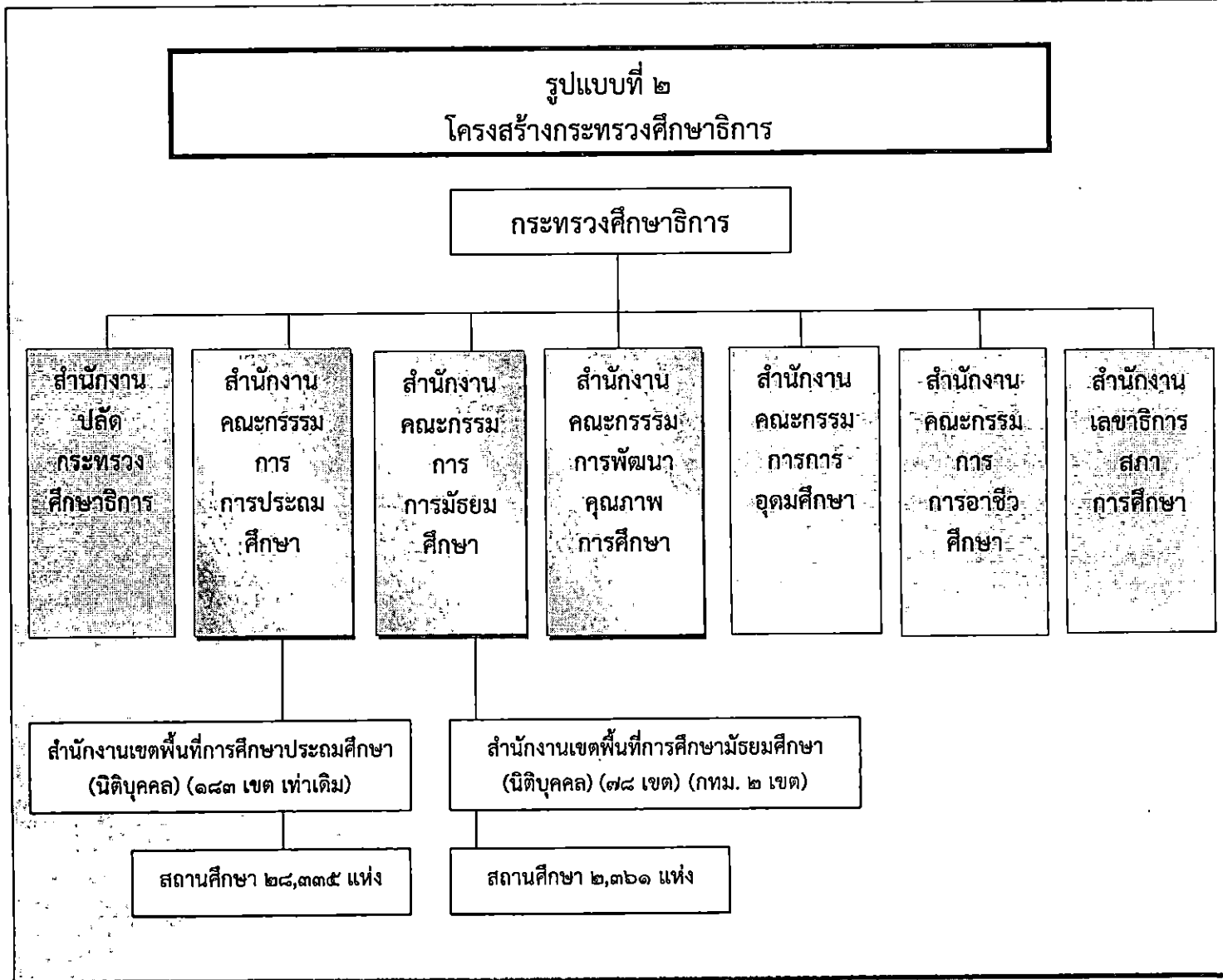
๑. คงสภาพสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้อย่างเดิม และเปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา” รับผิดชอบดูแลสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ เขต
๒. จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการการมัธยมศึกษา” เป็นส่วนราชการ (องค์กรหลัก) เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งจัดระบบโครงสร้าง ภายในให้มีส่วนราชการครอบคลุมแบบเบ็ดเสร็จ และจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาทุกจังหวัด สำหรับกรุงเทพมหานครให้มี ๒ เขตพื้นที่การศึกษา
๓. จัดตั้ง “สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา” เป็นส่วนราชการ (องค์กรหลัก) โดยการรวมของสำนักต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน
๔. ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานครั้งนี้ จำเป็นจะต้องแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด พัฒนากฎหมายระบบบริหารงานบุคคลโดยปรับปรุง พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในประเด็น
  - ๔.๑ ให้มี อ.ก.ค.ศ.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่ ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่สรรหา
 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

๕. การกระจายอำนาจ ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารด้านวิชาการ งบประมาณ
 การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
 โดยตรง (งบประมาณจากส่วนกลางไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
 โดยตรง) และให้มีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ
 มากกว่าปัจจุบัน

๖. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคลเต็มรูปแบบ

๗. ให้มีผู้ตรวจราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน
 คณะกรรมการการมัธยมศึกษา เพื่อประสิทธิภาพในการกำกับ ติดตามในการบริหาร
 จัดการศึกษาอย่างทั่วถึง ตามจำนวนเขตตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการ

รูปแบบที่ ๓

๑. การปฏิรูปการศึกษาในอนาคตเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการจัดการศึกษาของนานาชาติและบริบทของประเทศ ให้โครงสร้างการจัดการศึกษาเป็นอิสระ ส่งผลต่อคุณภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ความสามัคคี รวมถึงการสร้างโอกาสทางการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร ระบบ เครื่องมือ กระบวนการเรียนการสอน สร้างค่านิยมในการเรียนของนักเรียนทั้งในสายอาชีวศึกษา และสายสามัญศึกษา และการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง และเพื่อให้การศึกษาตอบสนองต่อความต้องการและความก้าวหน้าในเวทีนานาชาติโดยเฉพาะสร้างศักยภาพคนไทยให้เท่าทัน และสามารถแข่งขันกับนานาชาติ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถนำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการกระจายอำนาจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป สู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มีการจัดการศึกษาเชื่อมโยงทุกระดับ จึงเห็นควรปรับเปลี่ยนสถานะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ขึ้นเป็น “ทบวงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแห่งชาติ” ดังนี้

ชื่อ : ทบวงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแห่งชาติ

มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

โครงสร้างการบริหาร : แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ

การบริหารส่วนกลาง ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการทบวงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแห่งชาติ

- ประกอบด้วย

๑. สำนักงานปลัดทบวง
๒. สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา
๓. สำนักงานคณะกรรมการมัธยมศึกษา
๔. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาพิเศษ
๕. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

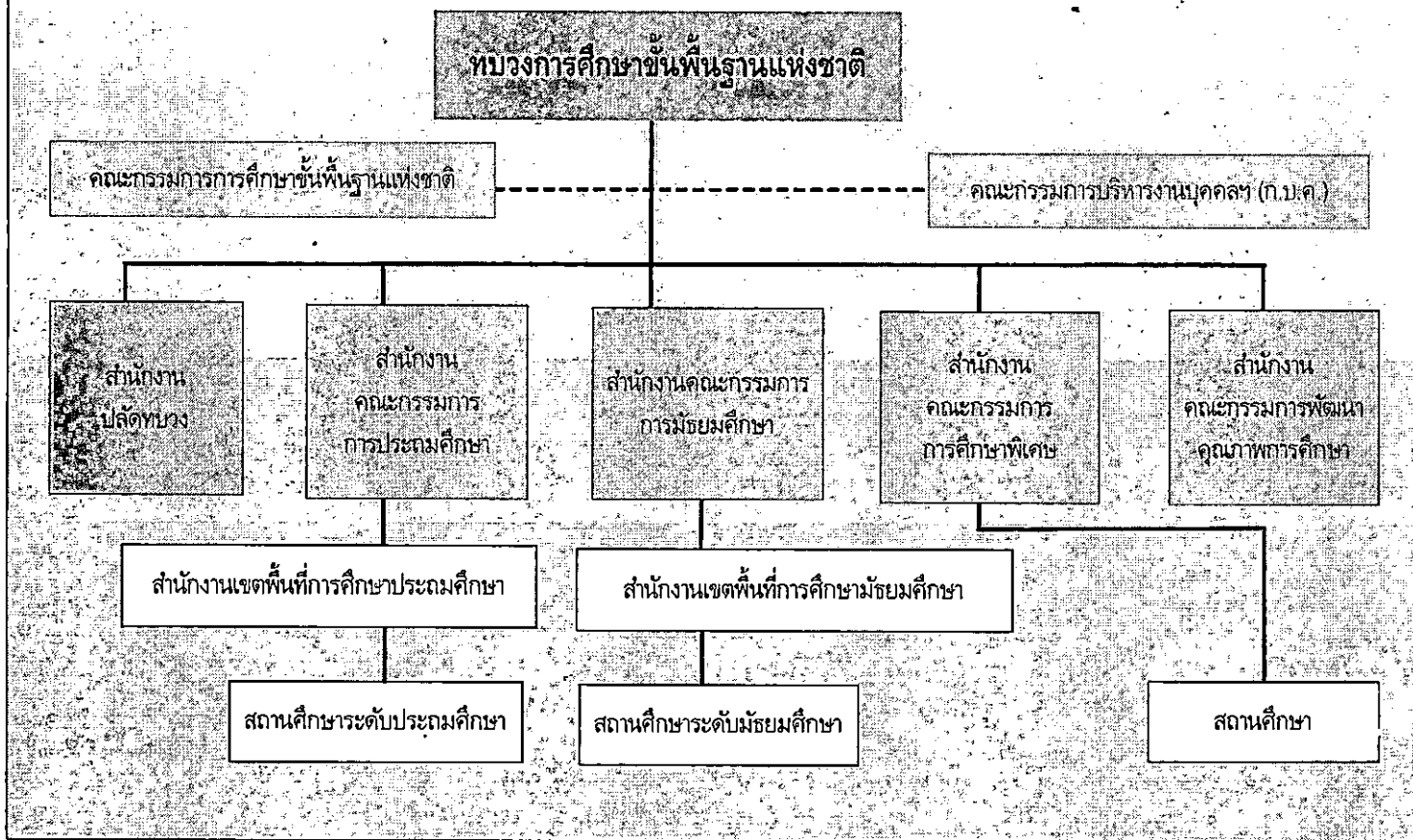
- การบริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย

๑. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
๒. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
๓. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ดังรูปแบบที่ ๓ โครงสร้างทบวงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแห่งชาติ

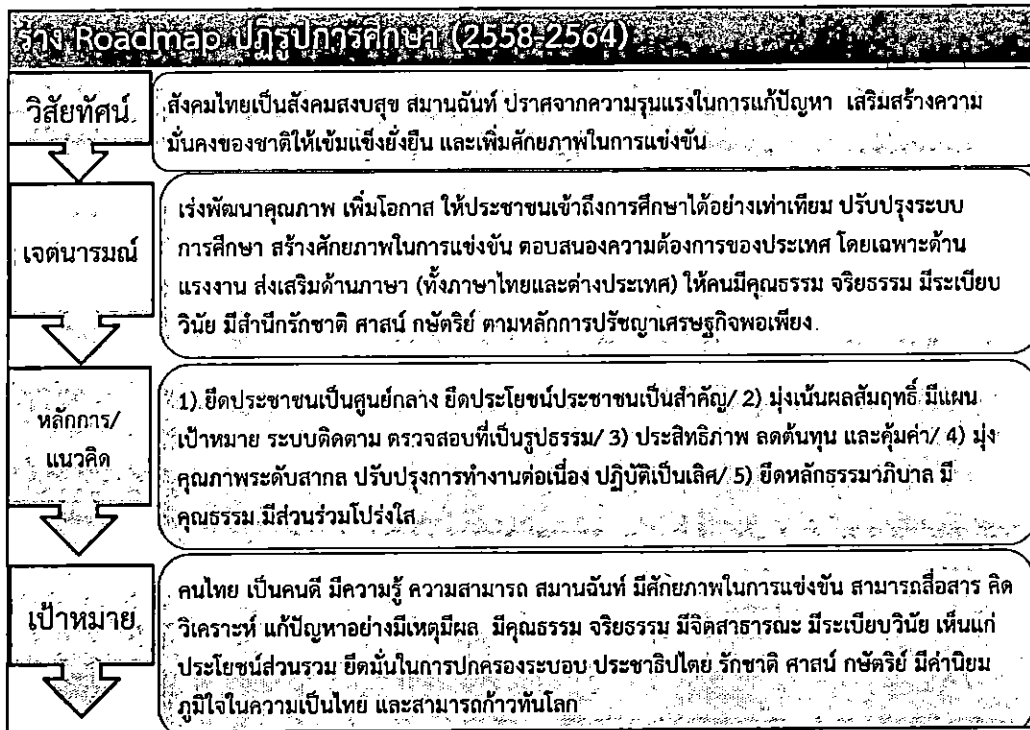

รูปแบบที่ ๓
โครงสร้างทบวงการศึกษาระดับพื้นฐานแห่งชาติ

หมายเหตุ อาจเพิ่มสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานภาค จำนวน ๑๒ ภาค

3.

ปฏิรูปครู	
กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • รื้อระบบบริหารบุคคล : การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง ครูและผู้บริหาร ให้คนเก่ง/คนดี ทุกสาขา/ สาขาขาดแคลน นักเรียนทุนมาเป็นครูได้ • ปลุกฝังจิตวิญญาณความเป็นครู • ปรับระบบฐานเงินเดือนครู • ปรับรื้อระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ • แก้ปัญหาขาดแคลนครูอาชีพ สาขาวิชาหลัก -ขาดแคลน • แก้ปัญหาหนี้สินครู • กำหนดมาตรการให้ครูอยู่ประจำห้องเรียน และผู้บริหารอยู่ประจำโรงเรียน • ให้มีการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ด้านสมรรถนะในการสอน คุ้มครองพัฒนาครู • จัดทำแผนบริหารจัดการและพัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา 5 -10 ปี : ลด/เพิ่ม กระจายครูที่เหมาะสม/ วางระบบผลิตและพัฒนาและมาตรการจูงใจ/ แผนพัฒนาสมรรถนะ และความก้าวหน้าทางวิชาชีพ / บังคับใช้กฎหมาย

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน
	<ul style="list-style-type: none"> • ปรับหลักสูตรอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศ • จัดทวิภาคี -สหกิจศึกษา -WIL เชื่อมชั้น ให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ • สนับสนุนโรงเรียนในโรงงาน • จัดให้มีหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่สามัญในระดับมัธยมศึกษา • เพิ่มการผลิตแรงงานระดับกลาง /จูงใจ สร้างค่านิยม ภาพลักษณ์ที่ดีให้มีผู้เรียนอาชีวะเพิ่มขึ้น • พัฒนาระบบค่าตอบแทนตามสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ • เร่งใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้ค่าตอบแทนสะท้อนสมรรถนะของแรงงาน • ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา • ผลิตและพัฒนานักวิจัยระดับปริญญาเอก • เร่งรัดระบบ และกลไกการเทียบโอนระหว่างการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	ปฏิรูปการเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> • เร่งแก้ปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ให้ซ้ำได้ • พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่ห้องเรียน • ส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ • ส่งเสริมการศึกษาทางเลือก • ปรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนการสอน เน้นความเป็นพลเมือง ประวัติศาสตร์ ระเบียบ วินัย ศิลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ทักษะในศตวรรษที่ 21 และอาชีพ และภาษาอังกฤษ • พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต • เพิ่มช่องทางความร่วมมือของภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม • กำหนดจุดเน้นแต่ละช่วงวัย • เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน เช่น โทรศัพท์เพื่อการศึกษา • ขยายผลต้นแบบ/การนำร่องรูปแบบที่ดี • เร่งรัด พ.ร.บ. ที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ได้แก่ พ.ร.บ.กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ พ.ร.บ.สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	<p style="text-align: center;">ปรับระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> • จัดทำแผนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา : พัฒนาเนื้อหาสาระ สื่อต่างๆ มีระบบรับรองและควบคุมคุณภาพและมาตรฐานเนื้อหา เตรียมความพร้อมของครู พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการเชื่อมต่อ network • ยกเว้นภาษี-อากรการนำเข้าอุปกรณ์ สื่อเพื่อการศึกษา : BOI การศึกษา • มีระบบฟรี Wifi • พัฒนากองทุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ • เร่งรัด พ.ร.บ. สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
กลไกขับเคลื่อน/สนับสนุน	<p>ระยะต้น: ตั้งคณะกรรมการระดับชาติ / สถาปนาปฏิรูปการศึกษา/ ประชุมรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน / แก้ไขระเบียบ กฎหมาย ที่เป็นอุปสรรคในทางปฏิบัติ / เตรียมบุคลากร</p> <p>ระยะปานกลาง- ยาว: blueprint การศึกษาของชาติระยะยาว /แผนการศึกษาแห่งชาติ/แผนพัฒนาคนทุกช่วงวัย/ มีองค์กร/กองทุนตาม พ.ร.บ. การศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง / การทดลองนำร่องรูปแบบ/แนวทางด้านต่างๆ ของการปฏิรูปการศึกษา / มีระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ/มีตัวชี้วัด ประเมินผล และเพื่อการพัฒนา</p>